

20. 3. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Postoupení splatné pohledávky výživného - nový právní institut

Poslanecká sněmovna projednává návrh vládního zákona[1], kterým se mění zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“), a další související zákony s tím, že zákon by měl dle původního návrhu nabýt účinnosti dne 1. ledna 2024, přičemž pozměňovací návrhy počítají s účinností od 1. července 2025, resp. od 1. ledna 2026. V rámci série článků Vám poskytneme náhled na vybrané nejdůležitější změny a nové instituty, která by měla novela do oblasti rodinného práva přinést.

Úvod

Účelem novelizace je zrychlení a zjednodušení procesu rozvodu manželství a úpravy poměrů nezletilého dítěte dobu po rozvodu. Dále se navrhuje změna předběžné úpravy poměrů dítěte, kdy má dojít k zavedení nového institutu prozatímní úpravy poměrů nezletilého. Současně se navrhuje zavedení nového institutu postoupení splatné pohledávky výživného, kdy právě tento institut bude předmětem tohoto článku.

Postoupení splatné pohledávky výživného

Navrhovaná úprava počítá se zavedením možnosti postoupit pohledávku výživného, a to za splnění podmínek uvedených v novém § 921a NOZ. Cílem navrhované úpravy je zlepšení postavení oprávněných osob, kterým výživné není placeno, a to za současného poskytnutí ochrany před zneužitím. Zároveň dochází k jednoznačné deklaraci, že pohledávka výživného, splňující zákonné požadavky, je postupitelná. Dle předmětného ustanovení lze za úplatu postoupit splatnou peněžitou pohledávku výživného, o kterém rozhodl soud. Úplata se poskytuje bezhotovostním převodem na účet u poskytovatele platebních služeb, přičemž k jinému ujednání se nepřihlíží. Zároveň je stanoveno, že postupník nabývá pohledávku teprve úplným poskytnutím úplaty. Dále se stanovuje, že postupitel neručí za dobytost pohledávky, což je jeden z projevů ochrany postupitele. Jde-li o pohledávku výživného pro nezletilé dítě, které nenabýlo plné svéprávnosti, neodpovídá postupitel postupníkovi ani za to, že pohledávka v době postoupení trvala, mohl-li postupník vědět, že je pohledávka dobytá, přičemž od tohoto ustanovení, ani od ustanovení o ručení postupitele za dobytost pohledávky, se nelze odchýlit v neprospěch postupitele. Rovněž ustanovení občanského zákoníku, která omezují nakládání s pohledávkou výživného se na postoupenou pohledávku nepoužijí, přičemž dlužník nesmí vůči postupníkovi namítat své vzájemné pohledávky vůči postupiteli. Pohledávka výživného, která byla postoupena, nezaniká smrtí oprávněné osoby. Z uvedeného je zřejmé, že zákonodárce výrazným způsobem chrání postupitele se snahou zabránit případnému zneužití tohoto institutu. V posledním odstavci předmětného ustanovení se navrhuje upravit, které části ustanovení § 921a NOZ se neužijí v případě dalšího postoupení pohledávky, čímž dochází k rozvolnění smluvní autonomie, jelikož na těchto požadavcích nelze dále trvat, vzhledem k tomu, že ochrana směřuje výlučně k osobě oprávněného z výživného. Ochrana oprávněného se dále projevuje návrhem na zavedení nového ustanovení § 898 odst. 2 písm. e), který stanoví, že k právnímu jednání, kterým dítě postupuje pohledávku na výživné je vždy třeba souhlasu soudu, ledaže by šlo o postoupení za úplatu alespoň ve výši jistiny pohledávky v době postoupení. Toto ustanovení odráží zájem na tom, aby se dítěti, jakožto oprávněnému z výživného, vždy dostalo dostatečné částky z výživného, která mu právem náleží. Pokud by úplata za postoupení byla nižší, byl

by k takovému jednání nutný souhlas soudu, který by se dále zabýval, zdali je konkrétní jednání v zájmu dítěte. V navrhovaném znění § 1970 NOZ je zavedeno zmocnění vlády ke stanovení výše úroku z prodlení se splacením pohledávky výživného pro nezletilé dítě, které nenabýlo plné svéprávnosti.

Změna souvisejících zákonů

V souvislosti se zavedením institutu postoupení splatné pohledávky výživného vyvstala potřeba dílčích úprav souvisejících zákonů. První z těchto změn se dotýká zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád (dále jen jako „**OSŘ**“). Pohledávky výživného, které byly postoupeny a pohledávky na úhradu úplaty za postupované pohledávky výživného jsou zařazeny jako přednostní pohledávky dle § 279 odst. 2 písm. a) OSŘ. Zároveň dochází ke změnám v § 280 OSŘ v souvislosti s přednostním uspokojováním pohledávek výživného, které byly postoupeny a pohledávek na náhradu úplaty za postupované pohledávky výživného. I v případě, že výše těchto pohledávek nepřevyšuje částku 100 000 Kč bez příslušenství, nelze výkon rozhodnutí zastavit dle § 336i OSŘ. Dále došlo k zařazení těchto pohledávek do § 337c odst. 1 písm. f) a g) OSŘ pro případ postupného uspokojování z rozdělované podstaty. Obdobně je tak učiněno i v souvislosti s § 338ze OSŘ pro případ rozdělování podle výsledků rozvrhového jednání.

Změnou v souvislosti se zavedením institutu postoupení splatné pohledávky výživného má projít i zákon č. [120/2001](#) Sb., exekuční řád (dále jen jako „**EŘ**“). První změnu navrhovanou v § 30 písm. b) EŘ představuje povinnost exekutora provést požadovaný úkon za situace, že nebyla složena přiměřená záloha na náklady exekuce nově i v případech, ve kterých jde o exekuci k vymození pohledávky výživného nezletilého dítěte, která byla postoupena a úplaty za postupovanou pohledávku výživného nezletilého dítěte. Další změna se týká zastavení exekuce, konkrétně zproštění povinnosti oprávněného od složení zálohy na další vedení exekuce, jde-li o pohledávky výživného nezletilého dítěte, která byla postoupena a úplaty za postupovanou pohledávku nezletilého dítěte dle § 55 odst. 9 EŘ. Omezení exekuce prodejem movitých věcí dle § 67 odst. 1 EŘ se neužije na případy, je-li v řízení vymáhána pohledávka výživného nezletilého dítěte, která byla postoupena a úplaty za postupovanou pohledávku nezletilého dítěte, jak má být stanoveno v navrhovaném znění § 67 odst. 1 písm. a) EŘ. Poslední změnou EŘ je možnost vydání exekučního příkazu k pozastavení řídicího oprávnění nově i v případech, je-li v exekuci vymáhána pohledávky výživného která byla postoupena nebo je-li vymáhána úplata za postupovanou pohledávku výživného na nezletilé dítě.

Posledním zákonem, který by měl projít změnou v souvislosti se zavedením institutu postoupení splatné pohledávky výživného je zákon č. [182/2006](#) Sb., insolvenční zákon (dále jen jako „**IZ**“). Nejvýznamnější změnou je označení pohledávek na výživném ze zákona, které byly postoupeny, a pohledávek na úhradu úplaty za postupované pohledávky výživného, jako pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou dle § 169 IZ.

Závěr

Institut postoupení splatné pohledávky výživného by měl do právního řádu přinést zajímavý způsob ke zlepšení postavení oprávněného za současného zachování zvýšené ochrany. Využitím tohoto institutu oprávněným může dojít k odpadnutí starostí spojených s vymáháním výživného, kdy úplata, kterou za pohledávku obdrží, může a měla by plnit právě funkci neposkytnutého výživného. Zákonodárce neopomenul ani zvýšenou ochranu oprávněného, na kterou nelze, zejména u nezletilých, rezignovat. Až praxe je schopna ukázat význam a kvalitu nového institutu, přesto se domníváme, že tento má předpoklady zlepšit postavení oprávněných osob, kterým není výživné řádně plněno ze strany povinných. Bude otázkou, zda pohledávky na výživném budou například pro společnosti zabývajícími se odkupem pohledávek zajímavou komoditou, a tedy zda se oprávnění dostanou k finančnímu plnění snadněji než v současnosti, kdy povinní často obcházejí své platební

povinnosti z výživného.

JUDr. PhDr. Karolina Spozdilová, Ph.D.,
advokát a partner

David Heliman,
paralegal

[KGS legal s.r.o., advokátní kancelář](#)

Národní 416/37
110 00 Praha 1

e-mail: info@kgslegal.cz

---

[1] Novela i důvodová zpráva dostupné >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)